

Zahtjevi 04, Inačica 12

Primarni prerađivači soje

Svrha	Utvrđivanje zahtjeva koje primarni prerađivači „Donau Soja“ soje moraju ispuniti.
Definicija	Primarni prerađivač: društvo koje u najznačajnijoj mjeri provodi kemijsku ili fizičku promjenu i/ili preradu soje: - uljara - pržionica - proizvođač prehrambenih proizvoda - proizvođač aditiva i sastojaka u ljudskoj prehrani.
Pregled	1 Procjena rizika..... 1 2 Isporuka „Donau Soja“ soje..... 2 3 Otprema „Donau Soja“ soje..... 4 4 Upravljanje skladišnim zalihama 4 5 Upravljanje kvalitetom 4 6 Označavanje..... 6 7 Ugovor..... 6 8 Izravno naložena kontrola 6 9 Sustavna kontrola..... 6 10 Poljoprivredni proizvođač kao primarni prerađivač soje..... 7 11 Poseban slučaj..... 7
Status	Inačica 12: odobrena od strane Upravnog odbora dana 15.9.2021.

1 Procjena rizika

1.1 Primarni se prerađivač kategorizira u određeni „stupanj rizika za primarne prerađivače“ (= PP-SR) sukladno kvaliteti nabavljene i prerađene soje:

- PP-SR 0: prerađivač isključivo „Donau Soja“ soje
- PP-SR 1: prerađuje i drugu genetski nemodificiranu soju (uz potvrdu genetske nemodificiranosti)
- PP-SR 2: prerađuje i druge genetski modificirane kulture (osim soje) (npr. kukuruz iz država stupnja rizika 2 ili 3)
- PP-SR 3: prerađuje i GMO soju - ova mogućnost ograničena je na **uljare i pržionice**, ne uključuje proizvođače prehrambenih proizvoda:

U slučaju 100%-tne prostorno-tehničke odvojenosti proizvodnih linija, moguće je na istoj lokaciji prerađivati i genetski modificiranu soju.

U pojedinačnim slučajevima Upravni odbor udruženja Donau Soja može privremeno odobriti preradu genetski modificirane i genetski nemodificirane soje (= dvostruka prerada).

Dozvolu za dvostruku preradu moguće je ishoditi pod sljedećim uvjetima:

- da udruženje Donau Soja podnese obrazloženi pisani zahtjev uljare/pržionice za izdavanje dozvole.
- Udruženje Donau Soja, uz obvezu preuzimanja troškova od strane podnositelja zahtjeva, nalaže provedbu audita kako bi se utvrdilo može li se zbog kronološkog odvajanja očekivati povećani rizik od miješanja genetski modificirane i genetski nemodificirane soje.
- Pri donošenju odluke, Upravni odbor uzima u obzir eventualne preporuke kontrolnih tijela i ograničava dozvolu za uljare na godinu dana. Određeni zahtjevi mogu biti propisani u dozvoli kao preduvjet, npr., povećana učestalost analiza (brzi testovi, PCR).
- Sukladno tome, ispunjavanje svih zahtjeva propisanih u Z 05 (Tvornica krmnih smjesa) za dvostruku preradu mora biti evidentirano - prije svega dokumentom o procjeni rizika iz točke 4.6. i analizom rizika od moguće kontaminacije navedene pod točkom 4.7.
- Uljara je dužna dokazati funkcioniranje kronološkog odvajanja brzim testom na GMO (*Roundup Ready i LibertyLink*) koji se provodi na tovaru prva tri kamiona s prvim lotom „Donau Soja“ soje isporučene nakon konverzije proizvodnje, kao i evidentirati rezultate.
- U slučaju neispunjavanja uvjeta, dozvola se može u bilo kojem trenutku oduzeti.

Za proizvođače prehrambenih proizvoda:

Nije moguća kategorizacija u PP-SR 3 jer se na kompletnoj lokaciji ne smije prerađivati genetski modificirana soja namijenjena proizvodima za ljudsku uporabu.

2 Isporuka „Donau Soja“ soje

2.1 Prije preuzimanja, primarni prerađivač iz svake transportne jedinice (npr. kamiona) ili na svakih 100 tona uzima uzorak koji se prepolovljuje u sljedeće svrhe:

- rezervni uzorak koji se čuva najmanje 1 godinu na siguran i sljediv način bez da se pri tom utječe na kvalitetu
- provođenja brzog testa (*Roundup Ready i LibertyLink*) i, gdje je to primjenjivo, drugih ispitivanja (vidi 2.2.)

Napomena: uzorkovanje i čuvanje provodi se sukladno praksi Burze poljoprivrednih proizvoda u Beču ili pravilima uzorkovanja GAFTA-e br. 124 (poglavlje 3 „Općenito“, poglavlje 4 „Metoda uzorkovanja“, poglavlje 5 „Označavanje uzoraka“).

2.2 Primarni prerađivač provodi odobreni brzi test na GMO (*Roundup Ready i LibertyLink*) na svim uzorcima koji su prikupljeni u tu svrhu sukladno stavku 2.1. i nakon toga, a ovisno o rezultatima, provodi sljedeće mjere:

- Ako 1. brzi test ne pokaže sadržaj GMO-a: relevantni lot soje se preuzima.
- Ako 1. brzi test pokaže sadržaj GMO-a: uzorak se naknadno ispituje pomoću 2 dodatna brza testa.
- Ako 2 i 3. brzi test ne pokažu sadržaj GMO-a: relevantni lot soje se preuzima.
- Ako 2. ili 3. brzi test pokažu sadržaj GMO-a: relevantni lot soje se ne preuzima ili se skladišti odvojeno. Osim toga, za provođenje PCR analize uzorak se šalje u laboratorij koji je akreditiran za ovaj postupak prema ISO 17025.

- Ako rezultat PCR analize pokaže sadržaj GMO-a niži od 0,9 %: Ugovorno obvezna kontrolna organizacija obavještava se o rezultatu, uz istovremenu dostavu relevantnog lot certifikata, te se poduzimaju odgovarajuće mjere (analiza uzroka).
- Ako rezultat PCR analize pokaže sadržaj GMO-a jednak ili veći od 0,9 %: Ugovorno obvezna kontrolna organizacija obavještava se o rezultatu (uz dostavu relevantnog lot certifikata) te se poduzimaju odgovarajuće mjere. Relevantni lot soje s udjelom GMO-a jednakim ili većem od 0,9% isključuje se iz robnog toka i ne smije se prodavati kao „Donau Soja” soja.

2.3 Dodatna ispitivanja provode se ovisno o procjeni rizika (vidi Prilog 04):

Za „Donau Soja” soju iz država stupnja rizika 2 (=GM-SR 2, moguć uzgoj genetski modificiranog kukuruza) vrijedi sljedeće: ako se premaši udio stranih primjesa od 0,5% kukuruza u soji, provode se i brzi testovi (*Roundup Ready i LibertyLink*) na dozvoljene genetski modificirane sorte kukuruza.

- Ako 1. brzi test ne pokaže sadržaj GMO-a: relevantni lot soje se preuzima.
- Ako 1. brzi test pokaže sadržaj GMO-a: uzorak se naknadno ispituje pomoću 2 dodatna brza testa.
- Ako 2 i 3. brzi test ne pokažu sadržaj GMO-a: relevantni lot soje se preuzima.
- Ako 2. ili 3. brzi test također pokažu pozitivan rezultat, provodi se PCR analiza u laboratoriju koji je akreditiran za ovaj postupak prema ISO 17025.
- Ako rezultat PCR analize pokaže sadržaj GMO-a niži od 0,9 %, provodi se analiza uzroka uz uključivanje vlastite kontrolne organizacije, a kako bi se utvrdilo radi li se o slučajnoj i/ili tehnički neizbježnoj kontaminaciji.
- Ako rezultat PCR analize pokaže sadržaj GMO-a jednaki ili veći od 0,9 %, relevantni lot isključuje se iz robnog toka i **ne smije** se prodavati kao „Donau Soja”.

2.4 Primarni prerađivač evidentira sljedeće uz sve ulazne isporuke „Donau Soja” soje:

- naziv, adresu i eventualno EU matični identifikacijski broj društva (odnosno ekvivalentnu oznaku u državama nečlanicama EU-a) svih dobavljača ili kupaca
- rezultate brzih testova (*Roundup Ready i LibertyLink*) i eventualno PCR analize
- lot, količinu, oznaku kvalitete („Donau Soja”), lot certifikate
- vrijeme isporuke, špeditera i primatelja
- jedinicu za prijem ili pretovar.

Ako primarni prerađivač prima „Donau Soja” soju izravno od poljoprivrednog proizvođača:

Primarni prerađivač mora za sve količine evidentirati sve „Izjave poljoprivrednog proizvođača o proizvodnji „Donau Soja” soje”. Za dodatne zahtjeve pogledati Z 02, točka 10.1 „Primarni prerađivač sojinog zrna koji djeluje kao skladište/primarni otkupljivač”.

2.5 Primarni prerađivač do svakog 10. u mjesecu dostavlja sljedeće informacije, kako svojoj ugovorno obveznoj kontrolnoj organizaciji, tako i udruženju Donau Soja (quality@donausoja.org):

- (u pisanom obliku) ugovorenu količinu „Donau Soja“ soje novonabavljenu u prethodnom mjesecu (u tonama) i količinu „Donau Soja“ soje isporučenu i prerađenu u prethodnom mjesecu (u tonama) uz navođenje valjanih lot certifikata
- količinu „Donau Soja“ soje fakturiranu i/ili količinu prerađene „Donau Soja“ soje koja je iskorištena unutar društva u prethodnom mjesecu (svi prodani proizvodi od „Donau Soja“ soje kao što su sačma, sojina pogača, sojin griz, ulje ili prehrambeni proizvodi, zajedno s nazivima kupaca).

Napomena: osnovicu za obračun naknade čini relevantni ekvivalent zrna fakturirane i/ili unutar društva iskorištene količine proizvoda od „Donau Soja“ soje, pri čemu se naknada za licencu kod korištenja/fakturiranja više proizvoda od „Donau Soja“ soje plaća samo jednom po ekvivalentu zrna.

3 Otprema „Donau Soja“ soje

3.1 Primarni prerađivač evidentira sljedeće uz sve isporuke prerađevina „Donau Soja“ soje:

- naziv, adresu i eventualno EU matični identifikacijski broj društva (odnosno ekvivalentnu oznaku u državama nečlanicama EU-a) svih dobavljača ili kupaca
- lot, količinu, oznaku kvalitete („Donau Soja“), lot certifikate
- vrijeme isporuke, špeditera i primatelja
- jedinicu za prijem ili pretovar.

3.2 primarni prerađivač iz svakog isporučenog lota soje uzima rezervni uzorak koji najmanje 1 godinu čuva na siguran način i bez da pri tom utječe na kvalitetu.

Napomena: uzorkovanje i čuvanje provodi se sukladno praksi Burze poljoprivrednih proizvoda u Beču ili pravilima uzorkovanja GAFTA-e br. 124 (poglavlje 3 „Općenito“, poglavlje 4 „Metoda uzorkovanja“, poglavlje 5 „Označavanje uzoraka“).

4 Upravljanje skladišnim zalihama soje

4.1 Primarni prerađivač u sljedećim slučajevima svojoj kontrolnoj organizaciji dostavlja „prijave zaliha za certificiranje lota“, uz navođenje razloga:

- godišnji prijenos: preostala uskladištena količina iz prethodne godine (prijava do 31.8. tekuće kalendarske godine, u suprotnom te količine gube pravo na oznaku „Donau Soja“)
- odstupanje od isporučenih količina: isporuke koje su odstupile od ugovorenih količina za isporuku.

5 Upravljanje kvalitetom

5.1 Primarni prerađivač implementira dokumentirani interni sustav upravljanja kvalitetom kojim se za cjelokupno društvo utvrđuju proceduralne upute za izbjegavanje kontaminacije GMO-om (uključujući isporuku, preradu, skladištenje, čišćenje, prijevoz, pakiranje i dostavu). Kako bi se spriječilo širenje kontaminacije, društvo provodi plan uzorkovanja za PCR koji jamči detekciju GMO-a.

5.2 Ako je primarni prerađivač društvo stupnja rizika PP-SR 3:

Primarni prerađivač evidentira 100%-tnu prostorno-tehničku odvojenost genetski modificirane i genetski nemodificirane robe, kontinuirano od ulaza robe do izlaza robe (osim ako se radi o društvu sukladno točki 1.1. s privremenom dozvolom za dvostruku preradu).

5.3 Ako je primarni prerađivač uljara ili pržionica:

Primarni prerađivač posjeduje certifikat za područje djelatnosti „proizvodnja sastavnih dijelova za stočnu hranu“ izdan na temelju jednog od sljedećih sustava osiguranja kvalitete:

- AMA Pastus +
- QS - sustav za kontrolu osiguranja kvalitete u proizvodnji stočne hrane
- GMP +
- FEMAS (*Feed Materials Assurance Scheme*)
- SFPS* (*Swiss Feed Production Standard*)
- QSGF Suisse* (osiguranje kvalitete žitarica/stočne hrane)
- EFISC (*European Feed Ingredients Safety Certification*)
- FCA (*Feed Chain Alliance Standard*), ili
- drugi ekvivalentan program.

Opća napomena: drugi ekvivalentni programi se kao takvi odobravaju od strane udruženja Donau Soja.

Napomena uz*: Standard će biti priznat ako su ispunjeni sljedeći uvjeti: Plan kontrole kvalitete, koji se sastoji od uzoraka ulaznih i izlaznih proizvoda, u najmanjoj mjeri mora ispunjavati zahtjeve trenutnog plana analize AMA Pastus + za praćenje stočne hrane (inačica 1 važeća je od siječnja 2020.; prilog 1 smjernici AMA pastus + za stočnu hranu i pastus + Uredba za male količine) u dijelu „učestalost uzorkovanja, te metodologija i učestalost analiza“. Kontrola se provodi najmanje jednom u 2 godine. Udruženju Donau Soja i/ili kontrolnoj organizaciji na zahtjev se izdaje potvrda o sukladnosti (npr. izvješće o kontroli).

5.4 Ako je primarni prerađivač uljara:

Po pitanju praćenja salmonele, primarni prerađivač primjenjivat će zahtjeve za analizu iz smjernice AMA Pastus + za praćenje stočne hrane (inačica 1 važeća je od siječnja 2020.; prilog 1 smjernici AMA pastus + za stočnu hranu i pastus + Uredba za male količine):

Broj testova koji se moraju provesti po godini i pogonu:

Proizvodnja u t Tvar	< 1000	≥1.000 - < 3.000	≥ 3.000 - < 5.000	≥ 5.000 - < 10.000	≥ 10.000 - < 100.000	≥ 100.000 - < 300.000	≥ 300.000
Salmonela	4	6	8	12	50	90	180

Potrebno je isključiti mogućnost postojanja svih sojeva salmonele.

U slučaju pozitivnih nalaza (samo-kontrola ili vanjsko uzrokovanje), potrebne analize na salmonelu potrebno je intenzivirati kroz razdoblje od tri mjeseca, prelaskom s jednostrukog pristupa na peterostruki pristup. Ako se u tom razdoblju ne dobije

pozitivan rezultat na salmonelu , moguće je nastaviti s jednostrukim pristupom.

- 5.5 Ako primarni proizvođač mješavine fosfolipida želi plasirati na tržište kao DS-lecitin, zahtjevi iz Uredbe (EU) br. 231/2012 u pogledu E 322 moraju obvezno biti ispunjeni i kontrolirani.

6 Označavanje

- 6.1 Primarni prerađivač isporučenu robu (pakiranje) može obilježiti oznakom „Donau Soja“ ako se radi o proizvodima od 100%-tne „Donau Soja“ soje, kao što su „Donau Soja“ sojina sačma ili „Donau Soja“ sojino ulje.
- 6.2 Kod mješovitih proizvoda, 100% sastavnih dijelova od soje mora biti od „Donau soja“ soje, a svi ostali sastavni dijelovi proizvoda moraju ispunjavati zahtjeve genetske nemodificiranosti.

7 Ugovor

- 7.1 Primarni prerađivač i udruženje Donau Soja sklopit će „UGOVOR – Donau Soja/Primarni prerađivač“ koji sadrži zahtjeve koje primarni prerađivač mora ispuniti.

8 Izravno naložena kontrola

- 8.1 Trgovac sklapa ugovor o provođenju kontrola s kontrolnom organizacijom koju je odobrilo udruženje Donau Soja i o svom trošku naručuje provođenje kontrole sa sljedećom učestalošću:
- primarni prerađivači svih stupnjeva rizika: prva kontrola
 - primarni prerađivači stupnjeva rizika PP-SR 0 i PP-SR 1: dodatno jednom godišnje
 - primarni prerađivači stupnjeva rizika PP-SR 2 i PP-SR 3: dodatno dvaput godišnje (od čega jedna nenajavljena kontrola).
- 8.2 U okviru svoje revizije Donau Soje, izravno angažirana kontrolna organizacija uzima složeni uzorak iz cjelokupne linije za preradu „Donau Soja“ soje i isti podvrgava PCR-analizi¹.
- 8.3 Ako društvo obustavi ili prekine svoju djelatnost u skladu sa zahtjevima Donau Soje, udruženje Donau Soja može o trošku tog društva zatražiti provedbu završne kontrole od strane izravno angažirane kontrolne organizacije kako bi se utvrdio stupanj usklađenosti od posljednjeg audita do datuma raskida ugovora. Opseg završne kontrole smanjen je u odnosu na uobičajenu redovnu kontrolu, pri čemu točan opseg određuje udruženje Donau Soja, a po potrebi i izravno angažirana kontrolna organizacija.

9 Sustavna kontrola

¹ PCR testiranje može se provoditi isključivo za sojino zrno ili proizvode od soje koji sadrže proteine. Sojino ulje nije relevantno za PCR analizu.

- 9.1 Trgovac je suglasan s provođenjem kontrole po slučajnom uzorku temeljene na procjeni rizika koju provode kontrolne organizacije ili kontrolori koje angažira udruženje Donau Soja.

10 Poljoprivredni proizvođač kao primarni prerađivač soje

- 10.1 Poljoprivredni proizvođač koji samostalno proizvodi stočnu hranu za potrebe vlastitog gospodarstva kategorizira se kao poljoprivredno gospodarstvo, a ne kao tvornica stočne hrane. Ta gospodarstva, kao poljoprivredni primarni prerađivači „Donau Soja“ soje, mogu soju iz vlastite proizvodnje i žetve ili dokupljene količine pržiti u vlastitoj pržionici isključivo za potrebe prehrane stoke na vlastitom gospodarstvu. Poljoprivredni primarni prerađivač „Donau Soja“ soje (sirove ili pržene) ne smije trgovati istima niti ih prerađivati u ime trećih osoba.

Stavljanje malih količina glavnog proizvoda (kao što je sojina pogača) ili malih količina nusproizvoda nastalih vlastitom preradom od strane primarnog prerađivača soje (kao što su sojino ulje ili mahune soje) na tržište kao Donau Soja proizvoda odobrvat će se od slučaja do slučaja na temelju predanog zahtjeva i nakon pregleda od strane organizacije Donau Soja.

- 10.2 Za primarne poljoprivredne prerađivače vrijede svi zahtjevi iz Z 04 (primarni prerađivači soje), uz sljedeća pojednostavljena:

- Točka 2.5 (prijava količina): podnošenje mjesečnih prijava količina može se svesti na tromjesečna podnošenja 10. travnja, 10. srpnja, 10. listopada i 10. siječnja.
- Točka 3 (otpremanje prerađevina od „Donau Soja“ soje): odustaje se od obveze evidentiranja isporuka te uzimanja i čuvanja rezervnih uzoraka iz isporuka prerađevina od „Donau Soja“ soje. Gospodarstvo je dužno evidentirati količine korištene za prehranu u pogledu datuma i lot certifikata (kod dokupljenog zrna soje).
- Točka 5.3 (upravljanje kvalitetom i certifikacija): Gospodarstvo može podnijeti zahtjev za pojednostavljeno certificiranje na temelju jednog od programa osiguranja kvalitete. U Austriji se certifikacija poljoprivrednih proizvođača, koji samostalno proizvode stočnu hranu s oznakom kvalitete AMA s dodatnim kontrolnim popisom za pržionice na poljoprivrednim gospodarstvima, priznaje kao certifikacija sustava osiguranja kvalitete koja je ekvivalentna onoj navedenoj u točki 5.3.

11 Poseban slučaj

Prijenos/prebacivanje odgovornosti primarnog prerađivača soje na druge sudionike u sustavu (prvenstveno na trgovca)

- 11.1 Pojedinačne, točno definirane obveze primarnog prerađivača mogu se na temelju odobrenja Upravnog Odbora udruženja Donau Soja prenijeti na prethodne ili sljedeće sudionike u sustavu.
- 11.2 A) Prvi prerađivač prvenstveno može prenijeti nabavu „Donau Soja“ soje i s tim povezano osiguranje sljedivosti, postojanje lot certifikata i prijenos svih odgovornosti, na sve poddobavljače (kao što je predviđeno smjernicama i

ugovorima udruženja Donau Soja), npr. trgovcu koji s jedne strane organizira nabavu „Donau Soja“ soje za primarnog prerađivača, a s druge strane, na izlazu robe, od istog preuzima prerađeni proizvod od „Donau Soja“ soje (npr. Donau Soja sojinu sačmu).

B) Posebne obveze primarnog prerađivača, kao što su kontrola ulaza/izlaza robe, osiguranje sustava upravljanja kvalitetom i odgovarajućih certifikata (točka 5.) ili provedba analize na salmonelu, ne mogu se prenositi na druge sudionike u sustavu.

- 11.3 Ako primarni prerađivač proizvodi robu od „Donau Soja“ soje isključivo za treću osobu (prvenstveno trgovca), on može na istu prenijeti i obvezu podnošenja mjesečnih prijava o količinama i plaćanje naknade za dozvole (točka 2.5.). U tom slučaju, kontrolu, koju inače naručuje izravno primarni prerađivač, može naručiti i trgovac ako je u svom ugovoru o provedbi kontrole primarni prerađivač naveden kao vanjski proizvodni pogon te je kao takav naveden i u certifikatu. U posebno iznimnim slučajevima i uz izričito odobrenje Upravnog odbora udruženja Donau Soja, postoji mogućnost brisanja točke 7. (Ugovor primarnog prerađivača s udruženjem Donau Soja), ako je ugovorom između primarnog prerađivača i trgovca jasno regulirano i definirano da će primarni prerađivač ispunjavati obveze iz točke 11.2 B.

Prijenos/nametanje odgovornosti primarnog sakupljača na primarnog prerađivača

- 11.4 Ako primarni prerađivač kupuje „Donau Soja“ soju isključivo od jednog primarnog sakupljača, onda je potrebno pretpostaviti određene, precizno definirane obveze navedenog sakupljača.
- 11.5 Posebno se ističe da se obveza kupovine proizvoda u skladu sa zahtjevima Donau Soja (uz deklaraciju poljoprivrednog proizvođača (proizvođača soje) i provjeru vjerodostojnosti), zatim provjere ulaznog proizvoda (uključujući kontra uzorke), upravljanja kvalitetom na licu mjesta (točka 7 u Z 02), kao i uzorkovanja i čuvanja kontra uzoraka u odjelu izlaznih proizvoda (točka 5.3 u Z 02) ne mogu prenijeti.
- 11.7 Ako primarni prerađivač koristi isključivo jednog primarnog sakupljača, takav primarni prerađivač može ugovoriti vanjsku inspekciju (točka 8 u Z 02 i točka 3 „Zahtjeva za grupnu certifikaciju“) te organiziranje i obradu LOT certifikata. U tom slučaju, primarnom sakupljaču neće se izdati vlastiti certifikat.